

REPORTAGE Vierhonderd vluchtelingen onder dak bij Badhoevedorp

Hotel Oekraïne

De eerste Oekraïners die na het uitbreken van de oorlog in Nederland arriveerden, zijn hier nu zo'n twee maanden. Tegen de vierhonderd van hen verblijven in het Corendon Hotel in Badhoevedorp. Hoe gaat het nu met ze? Zijn ze tot rust gekomen? Waar hebben ze nu eventueel nog behoefte aan? Deze krant verbleef een dag in het Corendon Hotel en sprak met daar verblijvende vluchtelingen.

Frenk Klein Arfman

→ Vervolg op de volgende pagina

„ De geur in de trein waar we in werden gepropt vergeet ik nooit

Aleksandra, vluchtte met zoon (n) en dochter (9)

Aleksandra met haar dochter Stefania die sinds zaterdag Stefania wordt genoemd. FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

→ Vervolg van pagina 11

Badhoevedorp ■ Je zou verwachten dat in het Corendon Hotel afgelopen zaterdagavond massaal gezamenlijk naar het Eurovisiesongfestival werd gekeken. Maar dat bleek niet het geval. Aleksandra (37): „Iedereen keek in de eigen kamer. Maar na afloop werd wel heel veel geappt in de appgroep.”

Ze is trots op de overwinning van Kalush Orchestra. Haar dochter heet Stefania, maar ze noemt haar momenteel Stefania, naar de titel van het winnende lied, licht ze. „De hele wereld keek. Het was heel belangrijk voor ons. Het voelde alsof iedereen ons steunde.”

Toch was er na afloop ook gelijk reden voor zorg. „Iemand van de band had in de uitzending gevraagd om steun in Marioepol. En al snel circuleerde een foto op Telegram van een Russische reactie op die oproep. Ze hadden op raketten geschreven: 'Julie willen aandacht? Dat gaan we gelijk even regelen'. Daar schrokken we enorm van. Gelukkig is er tot op dit moment niets ernstigs gebeurd, althans niet erger dan wat al gebeurt.”

Aanspreekpunt

Aleksandra en haar zoon en dochter maakten deel uit van de eerste groep van veertien vluchtelingen die in het Corendon hotel arriveerden. Ze verblijft er nu ruim twee maanden. Haar Engels is uitstekend en daarom is ze inmiddels

hét aanspreekpunt geworden van bijna alle andere bewoners. „Dat ging geleidelijk. Ik stelde wat nieuwe mensen die aankwamen gerust, sommigen waren nog in shock. Ik maakte duidelijk dat ze nu veilig waren. Ik beantwoordde hun vragen en begon dingen te regelen als ze ergens behoefte aan hadden. Medicijnen bijvoorbeeld. Al snel kwamen steeds meer mensen bij me met vragen. Ik ben er nu soms bijna de hele dag mee bezig, maar doe dat graag. Het houdt me bezig en het is fijn om te kunnen helpen.”

Ze komt uit Kryvyi Rih. Haar echtgenoot bleef achter in Oekraïne terwijl zij met haar zoon Timo (11) en Stefania (9) vluchtte. Een beslissing die het echtpaar heel snel samen moest nemen. „Hij wilde dat ik en de kinderen veilig waren.”

Raketten

Na een barre tocht arriveerde ze in het Corendon Hotel. „De geur in de trein waar we op elkaar gepropt de laatste 22 uur in reïden, zal ik nooit meer vergeten.” Ook het moment dat ze in de trein alle telefoons en verlichting uit moesten doen en doodstil moesten blijven, blijft haar bij. „Een uur stonden we zo. Vlak bij ons in de buurt vlogen de raketten in het rond. We konden alleen maar afwachten, doodsbang.”

Ze vertelt hoe haar dochter haar vijf favoriete knuffelbeesten wilde meenemen en hoe zij moest vertel-

len dat dat echt niet kon. „Er was gewoon geen ruimte voor. Maar in Polen gaf iemand haar een knuffel, door het treinraampje...” Ze pauzeert, terwijl haar ogen vochtig worden. „Ik zag het gezicht van mijn dochter opklaren... Het was iets kleins, maar het raakte me enorm.”

Het gaat haar goed nu. Ze moest wennen aan de veiligheid. En het comfort. „We zitten in een vijfsterren hotel! Ik kon het gewoon niet geloven! En Nederland is zo goed voor ons. We zijn allemaal zo dankbaar.” Maar er is soms ook die strubbeling in het hoofd. „Ik kan hier kiezen wat ik wil drinken en schep mijn bord vol bij de lunch, en dan denk ik aan de mensen in Oekraïne die in een schuilkelder zitten met niets of amper iets te drinken.”

Schuldgevoel

Geluk kan en mag bestaan naast verdriet, toch is het soms moeilijk

dat rationeel in het hoofd te ordenen. „Daar hadden veel van ons last van. Nu gaat dat beter, maar in het begin was er schuldgevoel in opzichte van hen die achterbleven. Voor mij natuurlijk vooral ten opzichte van mijn man, familie en vrienden.”

Die verblijven momenteel gelukkig in een relatief veilig gebied. Er is dagelijks contact. En ze is blij dat haar kinderen veilig zijn. „Daar ging het om.”

Alle bewoners onderhouden nauw contact met hen die achterbleven. Als soms op eens geen contact gemaakt kan worden, vinden ze steun bij elkaar.

Oekraïense salade

Als de in het hotel verblijvende Oekraïners Corendon op recensiesites voor hotels cijfers zouden mogen geven dan zou het hotel waarschijnlijk een wereldrecordscore hebben. „Ze doen alles voor ons. We kunnen met alles bij ze terecht.

Ze behandelen ons als gasten, niet als vluchtelingen.”

Het eten was even wennen. „Ze begonnen met wat ze hadden, natuurlijk. Gaandeweg pasten we ons aan elkaar aan. Wij leerden nieuwe dingen eten, zij kregen door wat wij lekker vinden. Zoals gebakken aardappels, daar staan de kinderen voor in de rij. Net als voor chicken nuggets en Russische salade...” Lachend: „Of wacht: Oekraïense salade.”

Ze moesten wennen aan de vele vliegtuigen die hier, zo vlakbij Schiphol, overvliegen, omdat dat in Oekraïne tijdens het begin van de oorlog immers een geluid vol gevaar was. „Daar zijn we nu aan gewend. Maar een alarmgeluid zal nog lang traumatisch blijven voor met name de kinderen.”

Fietsen en koffers

Zijn er zaken waar ze momenteel behoefte aan hebben? „Vooral fietsen en koffers. Deze plek zou voor veertien weken zijn. Dan gaan we naar een andere locatie. Er zijn al mensen vertrokken. Vroeg of laat moeten wij ook vertrekken, dan hebben we koffers nodig. En wat meer fietsen zou mooi zijn. Dan kunnen we er makkelijker zelfstandig even op uit.”

Ook willen velen graag aan het werk. Velen zijn al aan het werk, maar de rest zou dat ook graag willen. „Om een bezigheid te hebben en om wat geld te verdienen waarmee we de mensen in Oekraïne kunnen helpen.” Daarom willen velen graag Nederlandse les volgen. „We weten niet hoelang we hier nog moeten blijven. Maanden, een jaar... We hebben geen idee.”

„Velen van ons willen terug, maar dan moet het wel eerst veilig zijn. Vooral voor de kinderen. En sommigen van ons hebben daar niets meer. Hun huis is verwoest. Soms zelfs hun hele dorp. Wanneer is het veilig, wanneer is alles weer opgebouwd? Er liggen nu bijvoorbeeld ook nog overal mijnen. Er zijn er ook die hier willen blijven om veilig een nieuw leven op te bouwen.”

Voor de vijftienjarige Amina is dat zeker de meest waarschijnlijke optie. De tiener spreekt uitstekend

Vera met haar zoon Omar van vier.

FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

Engels. „Ik woonde met mijn familie vlakbij de grens met Rusland. Opeens liepen er Russen door onze straat die zeiden dat ons dorp nu Russisch was. Alles wat ik daar had is weg. Mijn school is platgebombardeed. Ik heb niets om naar terug te gaan. Voor ze dat weer hebben opgebouwd... Als dat er ooit van komt. Ik ben vijftien, ik wil graag leren. Ik hou van studeren en wil dolgraag naar school. Later wil ik graag tolk/vertaler worden.”

Buitenbeentje

In het Nederlands zegt ze: „Ik spreek al een beetje Nederlands.” Ze is ongewild een beetje een buitenbeentje in het hotel. „De meeste kinderen zijn jonger dan twaalf en dan zijn er de ouders die juist veel ouder zijn. Er zijn weinig kinderen van mijn leeftijd. Dat is wel eens moeilijk.”

Amina is blij dat ze veilig is in Nederland, maar is niet zonder zorgen. „Mijn grootouders zijn nog daar. Met mijn oma kregen we na een maand pas contact, ze is veilig. Waar mijn opa is, weten we op dit moment niet.” En er zijn ook trauma's. De tranen rollen plots uit haar ogen als ze vertelt over het moment dat pal naast een huis waar ze in schuilen, een raket insloeg. „De ramen spatten kapot. We renden naar de schuilkelder, gisten mee wat we konden pakken en hebben daar twee dagen muistil en bang gewacht.”

Daarna sliep ze in een metrostation. „Het was koud en de sfeer rumoerig en angstig. Ik weet niet hoe, maar we hebben er toch nog wat geslapen.” Wat ze het meest mist? „Mijn kat, Alice.”

Coronabesmetting

De sfeer in het hotel is op het oog ontspannen. Maar bijna iedereen heeft zo zijn verhalen. Victoria en Konstantin verblijven in het hotel met hun dochtertje Dominika (4), die sinds een jaar haar gehoor links volledig en rechts voor de helft kwijt is. „Waarschijnlijk is het gebeurd na een coronabesmetting. Er was een mogelijkheid haar te opereren. Dat zou kunnen helpen als het snel gebeurt. We waren

ermee bezig in Oekraïne, maar toen brak de oorlog uit.”

Graag zouden ze in Nederland een dokter bezoeken om te zien of de operatie hier wellicht mogelijk is. En dan is daar ook nog geld voor nodig. „Er is enige haast bij, als het te lang duurt, kan het waarschijnlijk niet meer.”

Gehoorapparaten

Dominika kan nu redelijk horen met behulp van gehoorapparaten. Maar die kan ze niet de hele dag in. „We maakten ons zorgen dat we anderen hier tot last zouden zijn. Omdat we hard tegen haar moeten praten als ze in de avond haar gehoorapparaten uitdoet. Gelukkig zijn de muren hier dik. Niemand heeft last van ons.”

Ze hebben nog familie in Oekraïne, waar hun huis volledig is verwoest. „Maar onze dochter is veilig. Dat is nu het belangrijkste voor ons. We leven wel elke dag intussentussen met wat daar gebeurt.”

Vera is 26 en is nu, met haar zoon Omar (4) ook twee maanden in Nederland. Ze twijfelt of ze nog terug wil. „Ik heb daar nog wat familie. Mijn moeder verblijft bij familie in Duitsland. Daar ben ik ook even geweest, maar ik voelde me er niet prettig. Hier in Nederland wel. Ik ben gescheiden van de vader van Omar. Ik heb niet heel veel om naar terug te gaan. Voor mijn zoon is het waarschijnlijk beter om hier te blijven.” Ze werkt als sportmasseur in Oekraïne en masseert nu gratis mensen in het hotel. „Om bezig te blijven en om het niet te verleren. Ik zou graag aan het werk gaan.” Ze herhaalt een paar maal hoe dankbaar ze is voor alle steun.

Buren

Aleksandra vertelt hoe ze via de door haar gestarte groepsapp ook elkaar konden helpen. „Zo bleek er een kapster in het hotel te verblijven. En een masseur dus. Soms

„ In Duitsland voelde ik me niet prettig, in Nederland wel

Vera, gevlucht met haar zoon Omar (4)

HVO-Querido vangt 1100 vluchtelingen op

De opvang van Oekraïense vluchtelingen in Haarlemmeer is, op verzoek van de gemeente, in handen van HVO-Querido. Op negen hotellocaties en één semipermanente opvang, vangen zij rond de 1100 mensen op die zijn gevlucht voor het oorlogsgeweld in hun thuisland. In het Corendon hotel zijn van 9 tot 21 uur mensen van HVO-Querido aanwezig en aanspreekbaar. De eerste behoefte van mensen die net uit Oekraïne komen is rust, op verhaal komen en acclimatiseren. Daarna krijgen de medewerkers van HVO-Querido met uiteenlopende praktische vragen te maken. Vari-

erend van medische en tandartszorg tot BSN-registratie en uitleg over hoe gebruik te maken van het ov. Vervolgens komen kwesties aan de orde als structurele huisvesting of de mogelijkheid terug te keren naar Oekraïne. Voor mensen die daar behoefte aan hebben is psychische ondersteuning beschikbaar.

HVO-Querido is niet onbekend met vluchtelingenopvang. In september 2021 vonden vijftig gezinnen die Afghanistan waren ontvlucht een veilige plek in Haarlem. In 2015 verzorgde de organisatie de opvang van honderden Syrische vluchtelingen in Amsterdam.

roepen we iets op de app en dan blijken er mensen te zijn die kunnen helpen.” Ze vertelt met een lach hoe twee mensen zelfs via de app ontdekten dat ze in Oekraïne buren waren.

Twee van de vrouwen die in het hotel verblijven zijn zwanger. Een van hen kan zelfs elk moment bevallen. Liza ontdekte kort voor het eerste luchtalarm dat ze zwan-

ger was. Het was een van de redenen dat ze gelijk, met haar vierjarige dochtertje besloot te vluchten. „Mijn man zei: Ga!” Maar ze verloor haar ongeboren kind tijdens haar vlucht. Haar zoon van zeventien en echtgenoot bleven achter in Oekraïne. „Ik ben elke dag bezorgd. Ik wil graag terug zodra het kan. Ik ben nog nooit zo lang gescheiden geweest van mijn man.”

De vierjarige Dominika met haar ouders Victoria en Konstantin.

FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

„ Gelukkig zijn de muren dik. Niemand heeft last van ons

Victoria en Konstantin, ouders van Dominika (4)

„ Mijn school ligt plat, ik heb niets meer om naar terug te gaan

Amina (15) gevlucht met haar moeder Olga

De vijftienjarige Amina met haar moeder Olga.

FOTO FRENK KLEIN ARFMAN